

اینجا زندگی را با دلار تاخت می‌زنند

اقامت با منت کارگران در کنار حوضچه‌های فاضلاب

علی رفاهی

نام عسلویه عنوانین برطمطراق بسیاری را به همراه دارد؛ پایتخت اقتصادی ایران، پایتخت انرژی ایران و... رضا طاهری، شاعر و نویسنده در کتاب «از مروارید تا نفت؛ تاریخ خلیج فارس از بندر سیراف تا کنگن و عسلویه»، معتقد است: عسلویه، یک واژه ترکیبی به معنای آب عسلی است. البته اینکه آب دریا طعم عسل دهد، احتمالاً برآمده از زیبا نگرستن و اندیشیدن مردمان خوش ذوق و تلاشگری است که قرون متمادی در این تکه از سواحل نیلگون خلیج فارس زیسته‌اند و با توجه به شیرینی برکتی که آب‌های این خلیج برایشان به ارمغان داشته، آن را به عسل تشبیه کرده‌اند.

در چند دهه اخیر و با توجه به رشد تکنولوژی و استخراج ذخایر زیرزمینی، پتانسیل دیگری برای درآمدزایی مردمان دیار آب و عسل پیدا شده است: «نفت و گاز»؛ نفت و گازی که قابلیت این را دارند که نه فقط مردم عسلویه و کنگن را، بلکه کل کشور را بر خوردار سازند.

ریه‌های آغشته به سرب و گوگرد موجود در هوا

با این وجود، تاکنون شرایط برای ساکنان این دیار به گونه دیگری بوده است. در واقع، نفت و گاز نه تنها نتوانسته انباشت ثروتی پایدار را برای مردم ایجاد کند بلکه چهره‌ای دهشت‌بار به بینوایی آنها بخشیده است. در همین رابطه، یکی

از کارگران پیمانکاری پالایشگاه عسلویه که بنا به ملاحظات، تمایلی به درج نام خود نداشت، به مسأله آلودگی هوای منطقه اشاره کرد و گفت: هوا به قدری آلوده است که برای خانم‌های باردار و بچه‌های خردسال مشکل پیش می‌آورد. اخیراً هم وقتی تعدادی از کارگران آزمایش خون دادند، مشخص شد که بیماری‌های خونی گرفته‌اند. عده‌ای هم هستند که به خاطر استنشاق سرب و گوگرد در هوا، ریه‌هایشان پر از سرب و گوگرد شده است. در عسلویه، میزان گازهای حاصل از فلرها آن قدر زیاد است که حتی

اقامتگاه نیروها کنار فاضلاب و لوله‌های پر فشار گازهای سمی

وی وضعیت بسیار تأسفبار مکانی به نام اقامتگاه نیروهای پیمانکاری در پالایشگاه را این گونه توصیف می‌کند: ساختمانی در کنار فاضلاب پالایشگاه؛ جایی که جدا از تمام آلودگی‌های زیست‌محیطی که دارد، خطرناک‌ترین بخش پالایشگاه است و هر لحظه، به‌خاطر تردد زیادی که در آن قسمت می‌شود امکان انفجار لوله‌های آن موجود است. در اینجا لوله‌های پر فشار رد شده است که پر هستند از گازهای سمی. حوضچه‌های فاضلاب همجوار این ساختمان، دهانه‌شان باز و رو به آسمان است و بوی بسیار بدی را در فضا می‌پراکنند. زمانی که تعدادی شرکت‌های خارجی در اینجا بودند، اعلام کردند هیچ گونه

ترددی در این قسمت از پالایشگاه نباید بشود. بخش ایمنی پالایشگاه هم با این ساختمان مخالف بود اما به هر دلیلی، این ساختمان احداث شد. اکنون هم کاربری آن را برای اقامت نیروهای تعمیرات و پیمانکاری گذاشته‌اند تا مثلاً آنها دیگر در کانکس نباشند. جالب است که بر سر احداث این مکان به‌شدت غیراستاندارد، منت بسیار زیادی بر سر کارگران هم گذاشته شد. این در حالی‌ست که محل اقامت نیروهای رسمی، بسیار دور تر از این مکان و در محلی بهتر و ایمن تر قرار دارد. همان‌طور که گفتیم از لحاظ میزان گازهای سمی ما در بدترین نقطه قرار داریم.

وی نامید از هر گونه تغییر و بهبود شرایط و با خستگی بسیار به نامه‌نگاری‌های مکرر ولی بی‌فایده‌ای که برای رفع مشکلات‌شان در محیط کار کرده‌اند، اشاره می‌کند و می‌گوید: مدیران در اینجا، مسئولیت‌اقدامات اشتباه‌شان را نمی‌پذیرند. آنها بودجه زیادی را صرف ساخت این ساختمان کرده‌اند؛ ساختمانی که به‌رغم تمام این هزینه‌ها اکنون تبدیل به معضلی بزرگ شده است.

تخم‌مرغ و تن ماهی به جای غذای بی کیفیت توزیعی

بوی مشمئزکننده فاضلاب البته تنها در نقش آزاردهنده مشام کارگران عمل نمی‌کند بلکه فاجعه‌بارتر این است که کیفیت غذایی که بین نیروهای پیمانکاری

اکثر کارگران عسلویه شبیه آدم‌های افسرده شده‌اند. البته نیروهای رسمی وضعیت خوبی دارند ولی وضعیت نیروهای پیمانکاری آن قدر بد است که اکنون راضی هستند تنها وضعیت مرخصی‌شان شبیه مرخصی نیروهای رسمی بشود

هم توزیع می‌شود را بسیار پایین می‌آورد. به گفته این کارگر، بسیاری از نیروهای پیمانکاری، غذایی را که پیمانکار در ظرف یک‌بار مصرف توزیع می‌کند، نمی‌خورند چرا که بسیار پیش آمده با خوردن این غذا، دل درد و بیماری‌های معده گرفته‌اند. این امر موجب شده بسیاری به تخم‌مرغ و تن ماهی روی آورده‌اند. برخلاف شرایط نیروهای پیمانکاری، غذایی که به نیروهای رسمی داده می‌شود، بسیار باکیفیت و عالی است و این خودحاکمی از یک نوع تبعیض در زمینه تغذیه بین نیروهای پیمانکاری و رسمی است؛ تبعیضی که یادآور تبعیض بین سیاهان و سفیدان در ایالات متحده آمریکاست.

بیداد تبعیض در اعطای حقوق حقه کارگر

مشکل و در واقع، تبعیض، یکی، دو تا نیست بلکه دامنه‌دار است؛

تبعیضی که مثل یک گاز سمی به تمام ابعاد کار و روابط انسانی نفوذ می‌کند و آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. وی درباره میزان مرخصی و مزایا بیان می‌کند: تبعیض بسیار زیادی بین نیروهای رسمی و پیمانکاری وجود دارد. تعداد روزهای مرخصی نیروی رسمی به صورت ۱۴-۱۴ است یعنی ۱۴ روز کار می‌کند و ۱۴ روز به مرخصی می‌رود. سه سال پیش، دستمزد نیروی رسمی از سه میلیون تومان شروع می‌شد. این درحالی‌ست که نیروی پیمانکاری مرخصی و دستمزدش بسیار کمتر است. دستمزدهای نیروهای پیمانکاری عموماً در حد ۲ میلیون تومان و مرخصی‌اش هم بدین صورت است که ۲۰ روز کار می‌کند و ۱۰ روز به مرخصی می‌رود. برخلاف نیروهای رسمی که بلیط پرواز هم دریافت می‌کنند به نیروی پیمانکاری بلیط پرواز داده نمی‌شود. نیروهای رسمی بر خوردار از کارانه و اضافه‌کار هستند. به علاوه، سهم آنها از پاداشی که به کارکنان نفت می‌دهند بسیار بالاتر از نیروهای پیمانکار است. حال اینها را بگذرانیم در کنار بسیاری دیگر امکانات ورزشی، تفریحی و فرهنگی از قبیل استخر، باشگاه، سینما و...

اما حقیقت این است که بیشتر حجم کار در اینجا توسط نیروهای پیمانکاری انجام می‌شود. تبعیض موجود حتی به بحث ایمنی شخصی نیروهای کار هم می‌کشد. بنابر صحبت‌های این کارگر، در پالایشگاه چهارم فاز ۶، ۷ و ۸، نیروهای پیمانکار حتی از کفش و لباس ایمنی خوب، هم‌تراز با نیروهای رسمی برخوردار نیستند. وی تأکید می‌کند: این چیزها که دیگر به محیط زیست ارتباطی ندارد بلکه ناشی از سوءمدیریت و عدم تخصیص درست هزینه‌ها است.

در پایان، صحبت‌های وی این گونه تمام می‌شود: باید بیایید و شرایط کارگران را در اینجا ببینید. اکثرشان شبیه آدم‌های افسرده شده‌اند. البته نیروهای رسمی وضعیت خوبی دارند ولی وضعیت نیروهای پیمانکاری آن قدر بد است که آنها اکنون راضی هستند که تنها وضعیت مرخصی‌شان شبیه مرخصی نیروهای رسمی بشود.

هیچ کس نمی‌تواند ۴۸ ساعت در عسلویه زندگی کند

بنا بر گفته‌های برخی مقامات رسمی کشور همچون عیسی کلانتری، رئیس سازمان حفاظت

بسیاری از نیروهای پیمانکاری، غذایی را که پیمانکار در ظرف یک‌بار مصرف توزیع می‌کند، نمی‌خورند چرا که بسیار پیش آمده با خوردن این غذا، دل درد و بیماری‌های معده گرفته‌اند. این امر موجب شده بسیاری به تخم‌مرغ و تن ماهی روی آورند

محیط زیست ایران، آلودگی ناشی از اقدامات پالایشگاه‌ها، شرایط زیست عادی مردم را هم دچار اختلال جدی کرده است. وی با بیان اینکه هیچ‌کس نمی‌تواند ۴۸ ساعت در عسلویه زندگی کند، اظهار داشت: از نظر قوانین زیست‌محیطی همین الان باید عسلویه تعطیل شود.

کلانتری با اشاره به شرایط وخیم شاغلان در عسلویه گفت: آنها هیچ جایی برای فرار ندارند چرا که شهرها بین پالایشگاه‌ها احاطه شدند و به دلیل اینکه باید هزینه‌هایی صورت می‌گرفت، این پالایشگاه‌ها جابه‌جا نشدند. رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور با اشاره به میزان سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در عسلویه، تصریح کرد: ۱۲۰ میلیارد دلار در عسلویه سرمایه‌گذاری شده است در حالی که برای جابه‌جایی پالایشگاه‌ها تنها یک میلیارد دلار هزینه لازم بود اما براساس کوتاهی‌های صورت گرفته، مردم عسلویه یا باید بمیرند یا جابه‌جا شوند یا صنعت گاز و پتروشیمی ما تعطیل شود.

بلای نفت و گاز در عسلویه جدا از تمام تبعیض‌هایی که بین نیروهای کار در عسلویه اعمال می‌شود و با توجه به تجربیات مشابه آلودگی در بسیاری از شهرهای ایران همچون اراک، اصفهان و تهران که به دلایل متعددی بیشتر در کانون توجه قرار دارند به نظر می‌رسد که قرار نیست اقدامی برای کارگران و ساکنان دیار آب و عسل صورت گیرد. در پایان، کل روایت را می‌توان در این چند عبارت خلاصه کرد: «ریه‌های سوزند، آب آلوده می‌شود، تنفس سخت‌تر می‌شود، غول فقر بال‌هایش را می‌گستراند، اما چه باک؛ چرا که نفت و گاز هست و همه این مشکلات به چند مشت دلار می‌آرد».

براساس مطالعات به دست آمده، بالاترین نرخ بیکاری جمعیت فارغ‌التحصیل یادر حال تحصیل دوره‌های عالی به تریب به استان‌های کرمانشاه با ۳۶.۲ درصد، چهارمحال و بختیاری با ۲۷.۱ درصد و کرمان با ۲۵.۷ درصد اختصاص دارد. کمترین نرخ بیکاری نیز مربوط به استان قم با ۱۱.۳ درصد است.

۵۲.۶ درصد را مردان تشکیل داده‌اند که از این میزان، ۷۰.۷ درصد فعال و ۲۹.۳ درصد غیرفعال اقتصادی هستند. همچنین از کل جمعیت دارای تحصیلات عالی یا در حال تحصیل دوره‌های عالی کشور، ۴۷.۴ درصد رازنان تشکیل داده‌اند که از این میزان ۴۱.۶ درصد فعال و ۵۸.۴ درصد غیرفعال اقتصادی هستند.

فارغ التحصیلان محیط زیست؛ صدرنشینان بیکاری در کشور

برای گروه «زنان» ۳۰.۴ درصد بوده است. از حدود ۱۲.۵ میلیون نفر جمعیت فارغ‌التحصیل یادر حال تحصیل دوره‌های عالی حدود ۷.۱ میلیون نفر معادل ۵۶.۹ درصد، فعال اقتصادی هستند که از این تعداد ۵.۷ میلیون نفر معادل ۸۰.۶ درصد شاغل و ۱.۴ میلیون نفر معادل ۱۹.۴ درصد بیکارند. همچنین ۵.۴ میلیون نفر معادل ۲۲.۱ نفر غیرفعال اقتصادی هستند. در سال ۱۳۹۶ از مقایسه با سال ۱۳۹۵ بیش از ۴۲۴ هزار نفر به جمعیت فعال این گروه اضافه شده است. همچنین حدود ۳۸۵ هزار نفر به جامعه شاغلان و بیش از ۳۹ هزار نفر به جامعه بیکاران افزوده شده است.

طبق گزارش مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، از کل جمعیت دارای تحصیلات عالی یا در حال تحصیل دوره‌های عالی کشور، ۹.۴ درصد، برای گروه «مردان» ۱۳.۵ درصد

سال‌های اخیر از اهمیت خاصی برخوردار شده و با توجه به رشد روزافزون جمعیت تحصیل کرده که نتیجه افزایش بیش از حد ظرفیت دانشگاه‌ها بوده، به یک چالش اساسی تبدیل شده است. در حال حاضر نزدیک به ۵.۶ میلیون دانشجو در حال تحصیل آماده ورود به بازار کار و ۴.۷ میلیون فارغ‌التحصیل بیکار در کشور وجود دارد و سالانه بیش از ۱.۵ میلیون متقاضی کار نیز وارد بازار کار می‌شوند و خسارتی که از محل تحصیل کردگان بیکار به کشور وارد می‌شود، قابل محاسبه نیست.

براساس گزارش مرکز آمار و مطالعات راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، نرخ بیکاری جمعیت فارغ‌التحصیل یادر حال تحصیل دوره‌های عالی در سال ۱۳۹۶ برای گروه «مردان و زنان» در کل کشور ۸.۷ درصد، کمترین نرخ بیکاری را دارد. موضوع بیکاری فارغ‌التحصیلان در

مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گزارشی به بررسی وضع فعالیت اقتصادی جمعیت فارغ‌التحصیل یادر حال تحصیل دوره‌های آموزش عالی در سال گذشته و تعیین نرخ بیکاری با استفاده از داده‌های آمارگیری نیروی کار سال ۱۳۹۶ پرداخته است.

براساس این گزارش، نرخ بیکاری در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال قبل به میزان ۰.۶ درصد کاهش داشته است و در بین گروه‌های عمده رشته تحصیلی، بیشترین نرخ بیکاری مربوط به گروه «حفاظت محیط زیست» با ۳۷.۵ درصد، علوم حیاتی و زیستی با ۲۸.۴ درصد، معماری و ساختمان سازی با ۲۶.۲ درصد و علوم طبیعی و فیزیکی با ۲۵.۷ درصد است. همچنین گروه بهداشت با ۸.۷ درصد کمترین نرخ بیکاری را دارد.

تجمع کارگران «تولی پرس» و «بسته‌بندی البرز» در کارخانه

تجمع اعتراضی کارگران «تولی پرس» و «بسته‌بندی البرز» در محوطه و مقابل کارخانه در شهرک صنعتی البرز قزوین، دیروز وارد سومین روز خود شد.

به گزارش ایلنا، تجمع کنندگان دو کارخانه «تولی پرس» و «بسته‌بندی البرز» که شمار آنها حدود ۴۰۰ نفر برآورد می‌شود از جمله کارگرانی هستند که از طریق یک کارفرمای مشترک در این دو کارخانه واقع در شهرک صنعتی البرز قزوین مشغول کارند. این کارگران اعلام کردند که در اعتراض به افزایش تعطیلی‌های مکرر کارخانه، به تأخیر افتادن موعد پرداخت مطالبات مزدی و یک ماهه بودن زمان اعتبار قراردادهای کار از روز شنبه (۳۱ شهریور ماه) دست از کار کشیده و در محوطه کارخانه دست به تجمع زده‌اند.

یکی از کارگران معترض درباره پیگیری‌هایی که در چند روز اخیر توسط او و دیگر همکارانش صورت گرفته، گفت: برای رسیدن به خواسته‌هایمان در روز نخست (شنبه) در محوطه دو کارخانه تجمع کردیم و چون به نتیجه مشخصی نرسیدیم، تصمیم گرفتیم برای دومین و سومین روز متوالی در محوطه محل کار خود اجتماع کنیم.

به گفته این کارگر قراردادی تولی پرس، در تمامی این روزها نه کارفرما و نه هیچ مقام مسئولی پاسخ مشخصی به خواسته‌های آنها نداده‌اند.

یکی دیگر از کارگران معترض تولی پرس در توضیح شرایط شغلی و خواسته‌های خود گفت: کارفرما از روز ۲۷ مرداد ماه با اعلام تعطیلی موقت کارخانه به مدت دو هفته، بیش از ۴۰۰ کارگر این دو واحد تولیدی را به مرخصی اجباری فرستاده و تا دیروز (دوشنبه) این تعطیلات به بهانه‌های مختلف ادامه یافته است.

به گفته این کارگر قراردادی که نگران امنیت شغلی خود و سایر همکارانش است، قرارداد کاری همه کارگران تا پایان شهریور ماه به اتمام رسیده و اخیراً کارفرما به جز ۸ نفر با سایر کارگران قرارداد یک ماهه (تا پایان مهر ماه) منعقد کرده است.

لازم به ذکر است اقدامات اعتراضی کارگران تولی پرس و بسته‌بندی البرز تنها به سه روز گذشته محدود نمی‌شود. تعدادی از این کارگران پیش از این در روزهای دهم شهریور ماه، ۲۷ مرداد ماه و یازدهم مرداد ماه برای پیگیری وضعیت شغلی و مطالبات مزدی خود در محوطه کارخانه، مقابل فرمانداری و اداره کار شهرستان البرز تجمع کرده بودند که در نهایت با وعده پیگیری، به اعتراض خود پایان دادند.

کارکنان سهام عدالت

شب در خیابان‌های تهران

جمعی از نمایندگان کارکنان تعاونی سهام عدالت کشور همراه با خانواده‌هایشان روز گذشته برای دومین روز متوالی در مقابل ساختمان خصوصی سازی تجمع کردند.

یکی از نمایندگان کارکنان تعاونی سهام عدالت کشور که نخواست نامش فاش شود به ایلنا گفت: در ادامه تجمع روز یکشنبه، بیش از ۱۰۰ کارگر یکشنبه شب را به همراه خانواده‌هایشان در خیابان سیری کردند و صبح دیروز (دوشنبه) به تجمع اعتراضی شان ادامه دادند.

وی ادامه داد: کارکنان تعاونی سهام عدالت که تعدادی از آنها را جانبازان یا خانواده‌های شهدای جنگ تحمیلی تشکیل می‌دهند، با راهپیمایی در مقابل سازمان خصوصی سازی، سعی کردند خواسته‌های صنفی و به حق خود را به گوش مسئولان دولتی برسانند.

به گفته این نماینده کارگران، تجمعات اعتراضی کارکنان تعاونی سهام عدالت کشور تا منتهی شدن وضعیت شغلی آنها و پرداخت

۴۲ ماه معوقات مزدی ادامه پیدا خواهد کرد. بنا به اظهارات معترضان، مسئولان سازمان خصوصی سازی پیشتر وعده پیگیری وضعیت شغلی و پرداخت مطالبات آنها را تا پایان سال گذشته داده بودند که تاکنون عملی نشده است. تجمع کنندگان در پارچه‌نوشته‌ای از مسئولان سازمان خصوصی سازی خواسته‌اند با توجه به شعار امسال پس از ۱۱ سال فعالیت شرکت‌های سهام عدالت، اشتغال آتی آنها را مدنظر قرار داده و حقوق و دستمزد معوقه